DOI: [10.32702/2307-2105-2020.1.157](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.1.157)

УДК 303.436:[342:34.03]:311.21(477)

*Л. І. Гінчук,
аспірант, старший викладач Національного центру обліку та аудиту,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0002-6448-9744*

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПРОЦЕСІВ ВИРОБНИЦТВА СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

*L. Hinchuk
postgraduate student, senior Lecturer at the National Center for Accounting and Auditing,
National Academy of Statistics, Accounting and Audit, Kiev, Ukraine*

QUALITY ASSESSMENT OF THE PRODUCTION OF STATISTICAL INFORMATION ON ADMINISTRATIVE OFFENSES

Досліджено теоретичні та практичні питання оцінювання якості процесів виробництва статистичної інформації про адміністративні правопорушення та розглянуто заходи, які необхідно здійснити у зв'язку з його проведенням.

Зазначено, що виробництво статистичної інформації, в тому числі про адміністративні правопорушення, повинно бути реорганізовано із застосуванням процесного підходу для впровадження інтегрованої системи статистичної інформації, керованої метаданими.

Ефективним інструментом забезпечення якості статистичної інформації, і тому числі про адмінправопорушення, можуть стати результати моніторингу процесу статистичного виробництва цієї інформації. На підставі моніторингу якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення можна із упевненістю говорити про необхідність прийняття нової редакції Закону України «Про державну статистику», який би визначав правові основи розробки, виробництва та поширення офіційної статистики на підставі Основоположних принципів офіційної статистики Організації Об'єднаних Націй (A/RES/68/261), Кодексу норм Європейської статистики, Конституції України, міжнародних договорів України у сфері статистики, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

The theoretical and practical questions of estimating the quality of the production of statistical information on administrative offenses are investigated and the measures that should be taken in connection with its conduct are considered.

It is stated that providing the national statistical system of the main users with high quality key statistics is the so-called locomotive of the development of the national economy, the formation

of a democratic civil society in the spirit of steady compliance with the law and the further international integration of our country.

On the basis of monitoring the quality of statistical information on administrative offenses, it is safe to say that it is necessary to adopt a new version of the Law of Ukraine "On State Statistics", which would determine the legal bases for the development, production and dissemination of official statistics on the basis of the United Nations Basic Statistics Principles (A/RES/68/261), the Code of Practice of European Statistics, the Constitution of Ukraine, international treaties of Ukraine in the field of statistics, the consent of which has been provided in the Verkhovna Rada of Ukraine.

Monitoring the quality of statistical information on administrative offenses should be considered as a special system for collecting, processing, storing and disseminating information on the quality of statistical information on administrative offenses and urgent problems, forecasting on the basis of the objective data obtained from the dynamics and the main tendencies of its development and development sound recommendations for management decisions to improve the efficiency of law enforcement.

Within the framework of the introduction of an institutionally independent system of national statistics of Ukraine, it is proposed to establish a National Council for Statistics. The draft resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Explanatory Note were to be submitted for approval by the Government from the date of entry into force of the laws of Ukraine "On Amendments to Certain Laws of Ukraine Regulating State Statistical Activity" or "On Official Statistics" which are currently drafts.

Ключові слова: *моніторинг якості; оцінювання якості; виробництво статистичної інформації; адміністративні правопорушення.*

Keywords: *quality monitoring; quality assessment; production of statistical information; administrative offenses.*

Постановка проблеми. Якість статистичної інформації, в тому числі про адміністративні правопорушення, та її моніторинг/оцінювання наразі мають надзвичайно важливе значення. Якісна статистична інформація про економічне та соціальне становище України, її регіонів безпосередньо використовується для постійного вдосконалення державного управління і прийняття необхідних компетентних рішень в умовах сприяння забезпечення сталого розвитку національної економіки та соціальної сфери, а також виконання міжнародно-правових зобов'язань, прийнятих в Угоді про асоціацію України ЄС ще в 2014 році.

Забезпечення основних користувачів високоякісними ключовими статистичними даними є одним із вагомих факторів розвитку національної економіки, формування демократичного громадянського суспільства в дусі неухильного дотримання законодавства та подальшої міжнародної інтеграції України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Виробництво статистичної інформації, в тому числі про адміністративні правопорушення, повинно бути реорганізовано із застосуванням процесного підходу для впровадження інтегрованої системи статистичної інформації, керованої метаданими. У зв'язку з цим статистична методологія та процедури, що використовуються під час проведення державних статистичних спостережень, мають бути приведені у відповідність із Компендіумом статистичних вимог Євростату [1], включаючи всі підсистеми і галузі державної статистики. Дані, отримані за результатами державних статистичних спостережень, підлягатимуть оцінюванню за критеріями якості Європейської статистичної системи (ЕСС).

Водночас результати аналізу поточного стану розвитку державної статистики в Україні свідчать про наявність сфер, які потребують подальшого вдосконалення. За результатами оцінки міжнародних експертів інституційне середовище функціонування органів державної статистики у цілому відповідає статистичним стандартам, у тому числі фундаментальним принципам офіційної статистики ООН, Кодексу норм європейської статистики [2], а також Компендіуму статистичних вимог Євростату [1].

Проте експертною групою [3] на підставі норм Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом та із урахуванням Кодексу норм Європейської статистики [2] було рекомендовано гармонізувати законодавство України у сфері статистики та суміжних сферах із законодавством ЄС з

метою створення єдиної правової бази для державних органів, уповноважених на складання статистичної інформації (далі — виробники статистичної інформації), та формування цілісної національної системи офіційної статистики із закріпленням за Державною службою статистики України (Держстатом) координуючої ролі.

Мета і завдання статті. Мета роботи полягає у дослідженні питання оцінювання якості процесів виробництва статистичної інформації про адміністративні правопорушення.

Відповідно до поставленої мети передбачено виконання таких завдань: дослідити зміст поняття “моніторинг якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення”; проаналізувати заходи, які необхідно здійснити у зв’язку з проведенням моніторингу.

Виклад основного матеріалу. Широке застосування моніторингу як інструменту дослідження якості процесів виробництва статистичної інформації обумовлює різні трактування цього поняття. Він розглядається як інструмент управління якістю процесів виробництва статистичної інформації в цілому та про адміністративні правопорушення зокрема, як сучасна ефективна інформаційна система (база) зі збирання, виробництва та поширення даних про об’єкт спостереження. Пріоритетним напрямом моніторингу/оцінки саме в статистиці класично вважається моніторинг досягнутої якості статистичної інформації, в тому числі про адміністративні правопорушення.

Отже, моніторинг якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення має розглядатися як спеціальна система, призначена для збирання, оброблення, зберігання і поширення інформації про стан якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення та нагальні проблеми; прогнозування на підставі отриманих даних динаміки й основних тенденцій її розвитку; а також розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення ефективності функціонування правоохоронної галузі.

Мета моніторингу — виявити небезпеки, основні проблеми та оцінити ступінь і характер їх впливу на систему якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення загалом. Тому наявність надійної та оперативної інформації про стан вищезгаданої системи, характер перебігу різноманітних процесів та проблеми, які у ній виникають, набуває надзвичайно важливого значення в сучасний період реформування системи якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення в Україні, в тому числі запровадження нових технологій виробництва та оцінювання інформації.

Вищезазначене свідчить про необхідність здійснення таких заходів:

1. Перегляд та приведення закону України “Про державну статистику” у відповідність до законодавства Європейського Союзу.
2. Створення та запровадження самостійної та інституційно незалежної системи національної статистики з урахуванням європейських стандартів.
3. Розроблення та впровадження нових актуальних для користувача статистичних спостережень.
4. Приведення положень національної статистичної методології, у тому числі методології виробництва статистичних даних про адміністративні правопорушення, у відповідність до методології міжнародних статистичних організацій.
5. Постійне вдосконалення та актуалізація системи збирання і оброблення статистичної інформації шляхом переходу з паперових на сучасні електронні носії.
6. Необхідність перегляду співвідношення між чисельністю кадрів центрального апарату та його територіальних органів.
7. Запровадження новітніх інформаційних технологій та комплексної системи збереження та захисту інформації.
8. Перегляд та оновлення раніше запроваджених освітніх програм для фахівців зі статистики для приведення їх у відповідність до європейських стандартів та передового світового досвіду.
9. Запровадження сучасного мобільного доступу громадянського суспільства до відкритих статистичних даних для підвищення рівня довіри та іміджу органів державної статистики.
10. Вдосконалення системи фінансового забезпечення реформи.

Виконання вищезгаданих заходів вимагає комплексної підготовки в порядку, передбаченому нормами чинного законодавства, цілого пакету законодавчих та інших нормативно-правових актів і документів, а також розроблення відповідного організаційного механізму. Проаналізуємо зміст цих заходів і пропозицій.

1. *Перегляд та приведення закону України “Про державну статистику” [4] у відповідність до законодавства Європейського Союзу.* Для виконання цього пункту необхідним є розгляд та прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до деяких Законів України, що регулюють державну статистичну діяльність”, який розроблено в рамках проекту “Рахунки розвитку Організації Об’єднаних Націй для держав Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії” [5]. Крім того, для розроблення, виробництва та поширення офіційної статистики в Україні у відповідності до законодавства Європейського Союзу та Типового закону про офіційну статистику, схваленого на 64-й Конференції європейських статистиків у м. Парижі (27–29 квітня 2016 р.) (далі — Типовий закон) потрібен відповідний

супровід міжнародними експертами зі статистики у Верховній Раді України нового проекту Закону України “Про офіційну статистику”.

На нашу думку, новації до законодавства про державну статистику мають передбачати імперативні норми, які регулюватимуть зобов’язання щодо забезпечення та оцінювання якості статистичної інформації, наприклад, такого змісту (табл. 1).

Таблиця 1.
Пропозиції до Закону України "Про державну статистику"

Назва статті	Зміст статті
Зобов’язання по забезпеченню якості	<p>Виробники офіційної статистики зобов’язані постійно оцінювати та покращувати якість офіційної державної статистики з точки зору її релевантності, точності, надійності, своєчасності, пунктуальності, прозорості, зрозумілості, узгодженості та співставності.</p> <p>З метою гарантування якості розробка, виробництво та поширення офіційної державної статистики здійснюються на основі єдиних стандартів та узгодженої методології щодо охоплення, концепцій, визначень, одиниць та класифікацій офіційної статистики. Ця робота проводиться відповідно до принципів діяльності органів статистики, законодавства про офіційну державну статистику та міжнародно узгодженими статистичними стандартами та рекомендаціями.</p> <p>З метою покращення якості офіційної статистики виробники офіційної статистики мають право перевіряти та редагувати дані, комбінувати дані з різних джерел, здійснювати ув’язку та співставлення персональних даних виключно для статистичних цілей та використовувати статистичні методи оцінки для заповнення відсутніх даних.</p> <p>Виробники офіційної статистики документують стандартним способом джерела та методи, що використовуються у виробничому процесі, а також підсумкові набори даних.</p>
Оцінка якості	<p>Виробники офіційної державної статистики проводять на регулярній основі консультації з користувачами з питань якості офіційної статистики.</p> <p>Виробники офіційної державної статистики встановлюють зворотній зв’язок з респондентами з метою покращення якості даних.</p> <p>Виробники офіційної державної статистики для проведення оцінки та удосконалення статистичної методології, проведення аналітичної роботи можуть залучати до співпраці науковців. Внутрішні та зовнішні експерти, у тому числі міжнародні, можуть проводити оцінку інституційного середовища, процесів та вихідних матеріалів національної статистичної системи.</p>

Джерело: розроблено автором із урахуванням Типового закону

Державну статистичну інформацію про адміністративні правопорушення використовує велика кількість різноманітних користувачів з різними потребами та вимогами – вчені, посадові особи державних органів та органів місцевого самоврядування, контролюючих органів, правоохоронних та судових органів. Задовольнити одночасно потреби всіх користувачів досить складно або неможливо. Зважаючи на це слід запропонувати підхід до вирішення цього питання через впровадження мінімального стандарту якості інформації про адміністративні правопорушення та встановлення пріоритетності різних груп її користувачів. Пріоритетність груп користувачів потрібно визначати для кожного статистичного продукту.

На підставі вищевикладеного можна із упевненістю говорити про необхідність прийняття нової редакції Закону України “Про державну статистику”, який би визначав правові основи розроблення, виробництва та поширення офіційної статистики на підставі Основоположних принципів офіційної статистики Організації Об’єднаних Націй (A/RES/68/261), Кодексу норм європейської статистики, Конституції України, міжнародних договорів України у сфері статистики, згоду на обов’язковість яких надано Верховною Радою України.

2. *Створення та запровадження самостійної та інституційно незалежної системи національної статистики, яка відповідатиме європейським стандартам.* Для покращення ситуації органи державної статистики мають забезпечувати основних користувачів необхідною статистичною інформацією, отриманою та виробленою відповідно до загальновизнаної світової практики та методології спеціалізованих агенцій ООН. Пріоритетним напрямом має бути підтримання існування системи прямого і вільного доступу до актуальної інформації найвищої якості та її перевірки; фінансова спроможність Держстату має бути достатньою для виробництва статистичної інформації найвищої якості та законодавчо затвердженою у державному бюджеті на відповідний період. Важливим є проведення аудиту (зовнішньої експертної оцінки) професійної діяльності, яка може здійснюватися незалежними фахівцями ЄС та/чи

спеціалізованих агенцій ООН, водночас як зовнішній аудит фінансової діяльності у межах національного законодавства повинен здійснюватися лише уповноваженими посадовими особами з недопущенням втручання у професійну незалежність органів статистики в частині прийнятих рішень з питань обліку, статистики та звітності.

В рамках запровадження інституційно незалежної системи державної статистики України пропонується створити Національну раду з питань статистики (далі – Рада). Проект відповідної постанови Кабінету Міністрів України та Пояснювальна записка має бути подана на затвердження уряду з дня набуття чинності Законів України “Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють державну статистичну діяльність” та “Про офіційну статистику”, які наразі існують у вигляді проектів.

Метою створення Ради є формування нового постійно діючого консультативно-дорадчого органу при Кабінеті Міністрів України, який займатиметься вивченням проблемних питань, пов’язаних із реалізацією державної політики у сфері статистики. Проект постанови розроблено на виконання вимог Закону України “Про офіційну статистику”, а також з урахуванням статті 8 Типового закону про статистику ЄС.

Необхідність створення рішенням уряду Ради обґрунтовується зобов’язаннями України, визначеними у підпункті 7.3 пункту 7 Порядку денного асоціації Україна – ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію, який вимагає приведення Закону України “Про державну статистику” у відповідність до європейських вимог). Створення Ради передбачено Положеннями Типового закону, в основу якого покладено принципи офіційної статистики. Зокрема, статтею 8 цього закону визначено, що Рада є головним консультативним органом з питань, що мають стратегічне значення для офіційної статистики.

Відповідно до пункту 8.5 статті 8 Типового закону Рада може проводити незалежну зовнішню оцінку конкретних галузей, заходів чи інших організаційних одиниць всередині національної статистичної системи.

Зважаючи на вищезазначене, створення такого органу при Кабінеті Міністрів України сприятиме вирішенню як проблемних питань у сфері статистики, так і питань підвищення ефективності національної статистичної системи, що забезпечить її відповідність фундаментальним принципам офіційної статистики ООН, Кодексу норм європейської статистики, а також Компендіуму статистичних вимог.

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють питання, визначені в проекті постанови Кабінету Міністрів України про утворення Ради, є Конституція України, Закони України “Про Кабінет Міністрів України”, “Про державну статистику” та постанови Кабінету Міністрів України “Питання консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, утворених Кабінетом Міністрів України” (зі змінами) від 17 червня 2009 р. № 599 [6] і “Про затвердження Положення про Державну службу статистики України” від 23 вересня 2014 р. № 481 [7], а також Типовий закон.

Реалізація проекту вищезазначеної постанови не вплине на ринкове середовище, на відносини у сфері забезпечення прав та інтересів суб’єктів господарювання, громадян і держави. Також проект не стосується питань розвитку регіонів, ринку праці, громадського здоров’я, екології та навколишнього природного середовища. Проект постанови відповідає Конституції України та актам законодавства, що мають вищу юридичну силу. Проект узгоджується з актами такої ж юридичної сили.

Утворення Ради сприятиме більш ефективному вирішенню проблемних питань, пов’язаних з формуванням та реалізацією державної політики у сфері статистики.

3. *Розроблення та впровадження нових актуальних для користувача статистичних спостережень, які відповідають світовій та європейській практиці статистики.* Відповідно до плану державних статистичних спостережень Держстатза останні роки провів понад 250 державних статистичних спостережень за 143 формами статистичної звітності та 23 анкетами для проведення спеціально організованих статистичних спостережень. Органи державної статистики щорічно отримують від респондентів 12–13 млн первинних статистичних форм.

Понад 70% статистичних спостережень проводяться у відповідності до європейських вимог і регламентів, водночас як решта задовольняє потреби тільки національного користувача. Тому необхідно оптимізувати перелік статистичних спостережень, а саме скасувати спостереження, які втратили актуальність, та розробити план запровадження нових спостережень, що відповідають сьогоdnішнім реаліям і потребам (наприклад статистику державного управління). З метою зменшення звітного навантаження на суб’єктів підприємницької діяльності необхідно активізувати роботу щодо отримання інформації з адміністративних джерел. Використання сучасних форм вибіркового обстеження, з іншого боку, несуттєво вплине на бюджет системи в цілому.

4. *Приведення положень національної статистичної методології, в тому числі методології статистики адміністративних правопорушень, у відповідність до методологій міжнародних статистичних організацій.* Вважаємо за необхідне: по-перше, розробити і впровадити гармонізовану статистичну методологію та методів, що ґрунтуються на міжнародних нормах та стандартах, у тому числі повноваження щодо гармонізації методів статистики адміністративних правопорушень, надання

організаційної та консультативної підтримки з питань глобального управління якістю; по-друге, забезпечити проведення експертизи методологічних положень з метою їх наближення до міжнародних стандартів і здійснення відповідних організаційних заходів із подальшої адаптації національних методів; по-третє, налагодити співпрацю з науковим співтовариством з методологічних питань.

5. *Постійне вдосконалення та актуалізація системи збирання і оброблення статистичної інформації шляхом переходу з паперових на сучасні електронні носії інформації.* В цьому контексті важливо наголосити, що в зв'язку із прийняттям останніми роками низки законодавчих актів у цій сфері – Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг” від 22.05.2003 № 851-IV [8], “Про електронний цифровий підпис” від 22.05.2003 № 852-IV [9], “Про електронні довірчі послуги” від 05.10.2017 № 2155-VIII [10], наказу Держстату “Про порядок подання електронної звітності до органів державної статистики” від 12.01.2011 № 3 [11], Плану заходів щодо забезпечення функціонування системи електронної звітності в органах державної статистики від 08.07.2010 № 261 [12] – впровадження електронних носіїв інформації сприятиме переходу України на сучасний європейський рівень використання статистичної інформації, включаючи дані про адміністративні правопорушення.

6. *Зміна співвідношення між чисельністю працівників центрального апарату та його територіальних органів.* Перехід на електронні носії інформації, подання електронної звітності, а також створення національної статистичної системи та зміна інституційної структури органів державної статистики сприятимуть оптимізації чисельності працівників.

7. *Запровадження новітніх інформаційних технологій та комплексної системи збереження та захисту інформації.* Для цього потрібно розробити комплексну систему захисту інформації із застосуванням новітніх інформаційних технологій з метою усунення загроз інформаційній безпеці держави, а також мінімізації передумов до порушення конфіденційності, цілісності та доступності інформації. Необхідно затвердити політику IT-безпеки, яка має бути доведена до відома працівників органів статистики. Ця політика застосовуватиметься відповідно до заходів і процесів фізичної безпеки даних на основі передового досвіду та міжнародних стандартів. Необхідно регулярно проводити перевірки системи безпеки даних для підтримання контролю доступу до сховищ даних та каналів передачі даних. Під час передачі даних потрібно оцінювати ризик її порушення, в разі необхідності застосовуючи процедури для усунення або мінімізації цього ризику.

8. *Перегляд та оновлення раніше запроваджених освітніх програм для фахівців зі статистики для приведення їх у відповідність до європейських стандартів та передового світового досвіду.* Запровадження нових форм і методів навчання, зокрема магістерської програми EMOS, забезпечить прихід у систему органів державної статистики висококваліфікованих фахівців, які в подальшому мають продовжувати регулярно покращувати свої методичні навички. Для всіх посад державної служби в органах державної статистики мають бути визначені кваліфікаційні вимоги. Працівники органів державної статистики мають відвідувати не тільки навчальні курси національного і міжнародного рівня, а й брати участь у конференціях.

Крім того, працівники органів державної статистики мають проходити курси навчання з проблем метаданих системи управління та пов'язаних з ними даних і документації, в тому числі для набуття навичок правильного документування даних та виконання опису їх процесів.

9. *Запровадження сучасного мобільного доступу громадянського суспільства до відкритих статистичних даних для підвищення рівня задоволеності користувачів та покращення іміджу органів державної статистики.* Ведення сторінки в соціальних мережах, на нашу думку, забезпечує сучасний мобільний та оперативний доступ користувача до відкритих статистичних даних. Разом із тим, для покращення іміджу органів державної статистики необхідно відстежувати задоволеність суспільства як основного користувача шляхом опитування / аналізу задоволеності користувачів. Анкета опитування може включати питання про доступність метаданих, задоволеність основних користувачів окремими статистичними продуктами (наприклад, конкретні дослідження / показники задоволеності користувачів на рівні продукту).

10. *Вдосконалення системи фінансового забезпечення реформи.* Фінансове забезпечення реформування системи державної статистики має здійснюватися не тільки з державного бюджету України або по лінії міжнародної технічної допомоги, а й за рахунок коштів, отриманих з джерел, не заборонених нормами чинного законодавства України.

Очікуваними результатами реалізації заходів та пропозицій є такі:

- підвищення якості статистичної інформації, включаючи дані про адміністративні правопорушення зокрема;
- формування ефективної системи державної статистики;
- гармонізація національного законодавства щодо статистичної діяльності з відповідними нормами ЄС;
- покращення партнерських відносин між усіма учасниками процесу статистичного виробництва;
- забезпечення доступу користувачів до статистичної інформації,

- оптимізація звітного навантаження на респондентів, а також розширення сфери використання адміністративних даних у статистичних цілях;
- удосконалення статистичних процедур на основі методології, класифікацій та реєстрів, гармонізованих із європейськими та міжнародними стандартами;
- впровадження інтегрованої інформаційно-аналітичної системи органів державної статистики; розширення можливостей для підвищення професійного рівня працівників органів державної статистики.

Висновки. Отже, моніторинг якості статистичної інформації має розглядатися як спеціальна система, призначена для збирання, оброблення, зберігання і поширення інформації про стан якості статистичної інформації про адміністративні правопорушення та нагальні проблеми; прогнозування на підставі отриманих даних динаміки й основних тенденцій її розвитку, а також розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення ефективності функціонування правоохоронної галузі. Наявність надійної та оперативної інформації про стан вищезгаданої системи має надзвичайно важливе значення в сучасний період реформування системи якості статистичної інформації в Україні. Це свідчить про необхідність здійснення низки заходів в рамках реформування системи державної статистики в Україні. Їх виконання вимагає комплексної підготовки пакету законодавчих та інших нормативно-правових актів і документів, а також розроблення відповідного організаційного механізму. В статті наведено докладний аналіз цих заходів, обґрунтовано необхідність тих нововведень, які здатні підвищити ефективність їх реалізації.

Література.

1. Statistics on European Neighbourhood Policy countries: East-2018 edition [Electronic resource] / Eurostat. – Mode of access: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-02-18-351>
2. Кодекс норм Европейской статистики от 24.02.2005 [Электронный ресурс] / Статистический программный комитет. – Режим доступа: https://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/documents/Eurostat_Code_of_Practice_Russian.pdf
3. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 № 984_011 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://eu-ua.org/tekst-uhody-pro-asotsiatsiiu>
4. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 № 2614-XII [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/2614-12>
5. Generic Law on Official Statistics Eastern Europe, Caucasus and Central Asia [Electronic resource] / United Nations Economic Commission for Europe. – Mode of access: https://ec.europa.eu/eurostat/ramon/statmanuals/files/UNECE_Generic_law_2016_EN.pdf
6. Питання консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, утворених Кабінетом Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 № 599 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/599-2009-%D0%BF/ed20140415>
7. Про затвердження Положення про Державну службу статистики України: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 481 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481-2014-%D0%BF>
8. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
9. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22.05.2003 № 852-IV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
10. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>
11. Про затвердження Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики: Наказ Державного комітету статистики України від 12.01.2011 № 3 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-11>
12. Про забезпечення функціонування системи електронної звітності в органах державної статистики: Наказ Державного комітету статистики України від 08.07.2010 № 261 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0261202-10>

References.

1. The Eurostat (2019), “Statistics on European Neighbourhood Policy countries: East-2018 edition”, available at: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-02-18-351> (Accessed 22 Dec 2019)

2. Statistical Program Committee (2005), "European Statistics Code of Practice", available at: https://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/documents/Eurostat_Code_of_Practice_Russian.pdf (Accessed 21 Dec 2019).
3. The official site of Verkhovna Rada of Ukraine (2014), "Association Agreement between Ukraine and the European Union European Atomic Energy Community and their Member States", available at: <http://eu-ua.org/tekst-uhody-pro-asotsiatsiiu> (Accessed 21 Dec 2019).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (1992), The Law of Ukraine "On state statistics", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/2614-12> (Accessed 21 Dec 2019).
5. United Nations Economic Commission for Europe (2016), "Generic Law on Official Statistics Eastern Europe, Caucasus and Central Asia", available at: https://ec.europa.eu/eurostat/ramon/statmanuals/files/UNECE_Generic_law_2016_EN.pdf (Accessed 22 Dec 2019).
6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2009), "Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine "Issues of advisory, advisory and other subsidiary bodies established by the Cabinet of Ministers of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/599-2009-%D0%BF/ed20140415> (Accessed 25 Dec 2019).
7. Cabinet of Ministers of Ukraine (2009), "Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of the Regulation on the State Statistics Service of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481-2014-%D0%BF> (Accessed 25 Dec 2019).
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), The Law of Ukraine "On electronic documents and electronic document", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15> (Accessed 25 Dec 2019).
9. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), The Law of Ukraine "On digital signature", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/852-15> (Accessed 25 Dec 2019).
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (2017), The Law of Ukraine "On electronic trust services", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19> (Accessed 26 Dec 2019).
11. State Statistics Committee of Ukraine (2011), "Order of the State Statistics Committee of Ukraine "On Approval of the Procedure for Submission of Electronic Reporting to the Bodies of National Statistics", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-11> (Accessed 26 Dec 2019).
12. State Statistics Committee of Ukraine (2010), "Order of the State Statistics Committee of Ukraine "On Ensuring the Functioning of the Electronic Reporting System in the Bodies of National Statistics", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0261202-10> (Accessed 26 Dec 2019).

Стаття надійшла до редакції 20.01.2020 р.